

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 26. februarija 1879.

Obseg: Kako cepiče razpošiljati, da medpotoma ne trpijo škode. — Pretres stelje. — Kopališče za kokoši. — Saje — dober gnoj. — Naznanilo. — Občni zbor družbe kmetijske kranjske 29. januarija. (Konec.) — Kaj smo? in česa hočemo? (Konec.) — O dr. Jos. Perwolfovem delu „Slavjansko orientarno vprašanje“. (Dalje.) — Črtice iz Bosne. (Dalje.) — Mnogovrstne novice. — Dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Kako cepiče razpošiljati, da medpotoma ne trpijo škode.

Ker je zdaj najugodnejši čas, da se sadjerejci, ki hočejo svoja sadna drevesa požlahniti, preskrbijo s cepiči (Edelreiser), naj povemo, kako ravnati z odrezanimi cepiči, da medpotoma ne trpijo škode ali popolno pod zlo ne gredó.

Če velj dolge vejice (cepīči) naj se položijo v mah, ki pa ne sme biti preveč namočen, ampak le srednjo mero vlažen. Mah se potem zaveže s papirjem ali platnom.

Ne preveč moker ne sme biti mah, smo rekli, in zakaj ne? Zato, ker premoker mah je še bolj škodljiv kakor presuh, in to zato, ker če je odrezani cepīč v presuhem mahu tudi nekoliko zvenel, se dá lože oživiti in okrepčati, kakor zavoljo prevelike mokrote nekoliko plesnivi, ki kmalu postane tak, da za cepljenje ni več pripraven.

Vsaka drugačna razpošiljatev — kakor, na primer, da se cepīči vtaknejo v krompir, v ravno prej vmito in potem zamašeno steklenico itd. — dandanes ni več potrebna, ker po pošti z železnicami pride zdaj vsaka reč v kratkem času daleč. Srednjo mero vlažni mah zadostuje razpošiljati cepīčev na vsako stran popolno. „Obstgarten“.

Pretres stelje.

Spisal Tone Kolenčkov.

Steljo rabimo iz dveh namenov in sicer, da živini mehko posteljo napravimo in da ž njo tekoče in trde živinske odpadke lože zbiramo.

Stelja je raznotera; naj jo razložim po njeni vrednosti: 1) slama; 2) praprot; 3) listje; 4) smrečje; 5) žaganje.

1. Slama. Slama je najbolja stelja. Ona zbira tekočine in trde odpadke. Tekočine posrka slama v luknjice, katere so v sredini. Tudi se pomnoži veljava z onimi rečmi, katere ima slama sama na sebi. Slama tudi trde reči veliko bolje obdrži, kakor druga stelja, ker je dolga in vsled tega ne pusti trdih tvarin razpadati. Ona tudi zemljo zboljšuje, ker napravlja mnogo malih luknjic, po katerih zrak po zemlji prehaja in tako

na njen razpad deluje. Zatega voljo se slama najbolj priporoča za steljo.

2. Praprot. Praprot tudi je dobra stelja, toda nikakor se ne sme primerjati slami. V praproti se ne nahaja toliko in tako velikih luknjic, ko v slami in vsled tega ona ne more toliko tekočin popiti ko prva. Tudi se hitro polomi in ne drži trdih tvarin skupaj; vsled tega lahko mnogo gnoja izgubimo. Vsakako se nam toraj slama bolj priporoča, da ž njo živini podstiljamo, ko praprot.

3. Listje. Listje ni nič kaj hvale vredno za podstiljanje. Zakaj ne? Zato, ker nima luknjic, vsled tega ne more tekočin popivati, ki se nam zaradi tega izgubé. Listje nima samo po sebi veliko dobrih tvarin, tedaj tudi gnojne moči ne pomnožuje. Ako toraj leto za letom listje iz gozda vozimo, napravljamo gozdu veliko škode. Gozda nikdo ne gnoji, vendar zemlja potrebuje tudi redivnih tvarin, katere mora rastlinam oddati. Ako toraj gozdu vedno listje odpeljujemo, odvzamemo mu vedno več redivnih tvarin, da ne more dreves vzrejevati. Listje daje leto za letom gozdu nekoliko gnoja, in sicer še le tedaj, ko je ono popolno segnjilo. Ne pobirajmo toraj listja, ako hočemo gozde vzrejevati.

4. Smrečje. Smrekove veje se sosekajo v ta namen drobno. S tako sosekanimi vejami se v hlevu nastilja. Taka stelja ne popije nič tekočin, vrh tega tudi trdih tvarin ne drži skupaj. Gnojna moč se sicer pomnoži s tvarinami, katere ima stelja, toda tudi to ne nadomestuje onega, kar izgubimo pri prevaževanju. Ker stelja dolgo ne segnjije, napravlja po zemlji vedno več luknje, po katerih zrak deluje na razpad zemljinih tvarin. Čim bolj stelja trohni, tim več so luknje in tim več zraka dohaja v zemljo.

5. Žaganje. Žaganje pomnožuje gnoj s tvarinami, ki jih ima, toda drugače nič ne velja. Z žaganjem največ koristimo, ako ga predelamo v pomožni gnoj. Obračajmo ga tako, da nam več koristi.

Gospodarske skušnje.

Kopališče za kokoši.

Da se kokoši zelo rade v pesku kopljejo (valjajo), je sploh znano, to pa zato, ker to kopanje njihovemu zdravju tekne v tem oziru, da jim uši in klopce prežene.

Zato je dolžnost vsacega gospodarja ali gospodinje, ki ima kaj več take perutnine, da jej napravi za ko-